

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37344-12-19 הרצוג נ' מגן ואח'

לפני כבוד השופט אביים ברקאי

התובע: יצחק הרצוג

ע"י עו"ד אמיר טיטונוביץ

נגד

הנתבעים: 1. יצחק מגן
2. מירי ברבי – ניתן פסק דין המאמץ הסכם פשרה

פסק דין

חלק ראשון – פתח דבר; מי ומי בהליך; תמצית פסק הדין

1. פתח דבר

- 1.1. עניינו של פסק דין זה הוא תביעה בגין עוולות לשון הרע להן טוען התובע ובה עתר לחייב את הנתבע בתשלום הסך של 250,000 ש"ח. הפרסומים התייחסו לאמו של התובע, לקשר בין האם לתובע והעלו טענות מכפישות שונות. הפרסומים הועלו במרשתת במסגרת הרשת החברתית פייסבוק בתאריך 28/6/2018 וכן שנה מאוחר יותר פעם נוספת, ביום 7/6/2019. יודגש כי מדובר בפרסומים אשר גררו מאות ואף אלפי תגובות, שיתופים וסימונים כפי שעוד יורחב להלן.
- 1.2. מפרסומי הנתבע עולה טענה, שהוכח שכלל אינה נכונה, כאילו התובע נישל את אמו והעבירה להתגורר בבית אבות בעוד הוא מתגורר בביתה. מנקודת מוצא זו המשיך הנתבע שנה אחר שנה לרצף של אמירות והכפשות כפי שיורחב עוד להלן ובין היתר כינה את מעשיו הנטענים של התובע כ"רמיה וגניבה" ואפילו הגיע לדימוי של "יונדרטים חזירים גרמניים". כך.
- 1.3. התביעה הוגשה במקור כנגד שניים – כנגד הנתבע וכן כנגד נתבעת נוספת, גב' מירי ברבי. התביעה כנגד האחרונה הסתיימה בפשרה שלא כללה כל חיוב כספי ובמסגרתה התנצלה הנתבעת. לפשרה זו ניתן תוקף של פסק דין ביום 16/1/2020.
- 1.4. בסיומו של ההליך מצאתי כי יש לקבל את התביעה, גם אם בחלקה. הנתבע עוול בעוולת לשון הרע, לא קמה לו כל הגנה ויש לחייבו בסך של 40,000 ₪ וכן בהוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך של 15,000 ₪, הכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37344-12-19 הרצוג נ' מגן ואח'

2. מי ומי בהליך - בעלי הדין

- 2.1. התובע הוא עורך דין ואיש ציבור אשר כיהן ומכהן במשך שנים רבות בתפקידי ציבור בכירים. במועד פסק הדין מכהן התובע כיושב-ראש הנהלת "הסוכנות היהודית לארץ ישראל", בעבר כיהן כחבר כנסת, כראש האופוזיציה ואף התמודד לתפקיד ראש ממשלת ישראל.
- 2.2. הנתבע, כפי שדאג להדגיש, הוא שרברב בעל נכות המתגורר בשנים האחרונות בעפולה. במהלך הדיון התברר כי הנתבע מפרסם פרסומים שונים ברשת האינטרנט, בפלטפורמה החברתית "פייסבוק" וכפי שמסר אף הוא, אין המדובר בתביעה היחידה המתנהלת כנגדו וישנה תביעת לשון הרע נוספת שהייתה תלויה ועומדת.

3. תמצית פסק הדין (תוכן עניינים)

- 3.1. פירוט אודות הפרסומים שבבסיס התביעה יובא בסעיף 4 לפסק הדין.
- 3.2. תמצית טענות הצדדים יובאו בסעיף 5 לפסק הדין.
- 3.3. המסגרת הנורמטיבית לדיון בעוולת לשון הרע תפורט בסעיף 6 לפסק הדין.
- 3.4. הפרסומים הם אכן פרסומים מכפישים ופוגעניים, על כך יורחב בסעיף 7 לפסק הדין.
- 3.5. אין בעובדה שהתובע איש ציבור כדי לאיין ולבטל האמירות. על כך ועל מעמדו של התובע כאיש ציבור יובא הדיון בסעיף 8 לפסק הדין.
- 3.6. האמירות פורסמו ובכך התקיים רכיב הפרסום הנדרש בעוולת לשון הרע, על כך יורחב בסעיף 9 לפסק הדין.
- 3.7. לנתבע אין כל הגנה מכח הדין, לעניין זה יובא הדיון בסעיף 10 לפסק הדין.
- 3.8. קביעת הפיצוי והתייחסות לדרישת התובע לפיה הנתבע יפרסם התנצלות יידונו בסעיפים 11 ו-12 לפסק הדין.
- 3.9. סוף דבר וחיוב הנתבע בתשלום פיצוי לרבות הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד יובא בסעיף 13 לפסק הדין.

חלק שני – הפרסומים, תמצית טענות הצדדים והמסגרת הנורמטיבית

4. הפרסומים שבבסיס התביעה

להלן יובאו הפרסומים שבבסיס התביעה:

4.1. פרסום ראשון מיום 28/6/2018 אליו צורפה תמונת התובע מחובק עם אמו, גב' אורה הרצוג:

בפרסום מיום 28/6/2018 הופיעה כאמור תמונת אמו של התובע, כשהיא מחובקת עם בנה התובע. הפרסום נעשה, לדברי התובע, בקבוצה בה כ- 8,800 עוקבים וגרר אחריו 575 "שיתופים" (share) ברשת החברתית, וכן 316 תגובות ו- 506 "סימונים" – כגון סימון like וכיו"ב. בפרסום נרשם כך:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-רצוג נ' מגן ואח'

"זאת הגב' אורה הרצוג.
אורה הרצוג היא אשתו של חיים הרצוג ז"ל
שהיה נשיא המדינה לפני- 25 שנים!
והיא גם אמו של יצחק בוז'י הרצוג!

הגברת הרצוג היא מולטי מיליונרית (שיהיה לבריאות)

הגברת הרצוג גרה בבית אבות מהיוקרתיים שיש במדינה.
ולמרות זאת מקבלת כל שנה מהמדינה תקציב של 97 אלף שקלים תחזוקת
בית!!!

בנוסף מקבלת הגברת הרצוג תקציב שנתי
223 אלף שקלים לנהג בתקן עובד מדינה.
102 אלף שקלים הוצאות רכב.
6,000 שקלים הוצאות טלפון.
19 אלף שקלים הוצאות תחזוקה ושונות.

וואו נהיתי רעב, אני הולך להזמין חמגשית, ביי

הערה לקשיי הבנה:
אדון בוז'י הרצוג שם את אמו בבית אבות.
והוא גר עם משפחתו בוילה שלה בצהלה
לפי החוק תחזוקת הבית מגיעה לאשת הנשיא בדימוס
לא לבנו.
לכן זה פשוט מעשה רמייה וגנבה!!

בנוסף כל הסכומים המוזכרים
אינם כוללים גם קצבת שארים בסך 100,000 ₪
שמקבלת הגב' הרצוג כל שנה!
איציק מגן (הנתבע תויג בשמו)

Nahum Shtrom Shahf (כאן תויג אדם בשם נחום שטרומ שחף)

מה שמותר לבוז'י ואנשי שלומינו אסור לנתניהו.

למה בוז'י לא עומד לדין?

אם יש סמולנצ'יק אחד הגון, הכיצד אתה לא מתקומם?!"

4.2 פרסום שני מיום 7/6/2019, אליו צורפה תמונת התובע מחובק עם אמו, גב' אורה הרצוג

בפרסום מיום 7/6/2019 הופיעה פעם נוספת תמונת אמו של התובע כשהיא מחובקת עם בנה
התובע. הפרסום גרר אחריו 1,100 "שיתופים" (share) ברשת החברתית, וכן למעלה מ-1,200
ולמעלה מ-1,000 "סימונים" – כגון סימון like וכיו"ב. בפרסום נרשם כך:

"זאת הגב' אורה הרצוג.
אורה הרצוג היא אשתו של חיים הרצוג ז"ל
שהיה נשיא המדינה לפני- 25 שנים!
והיא גם אמו של יצחק בוז'י הרצוג!

הגברת הרצוג היא מולטי מיליונרית (שיהיה לבריאות)

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-12 הרצוג נ' מגן ואח'

הגברת הרצוג גרה בבית אבות מהיוקרתיים שיש במדינה.
 ולמרות זאת מקבלת כל שנה מהמדינה תקציב של 97 אלף שקלים תחזוקת
 בית!!!
 בנוסף מקבלת הגברת הרצוג תקציב שנתי
 223 אלף שקלים לנהג בתקן עובד מדינה.
 102 אלף שקלים הוצאות רכב.
 6,000 שקלים הוצאות טלפון.
 19 אלף שקלים הוצאות תחזוקה ושונות.

וואו נהיתי רעב, אני הולך להזמין חמגשית, ביי

הערה לקשיי הבנה:
 אדון בוז'י הרצוג שם את אמו בבית אבות.
 והוא גר עם משפחתו בוילה שלה בצהלה
 לפי החוק תחזוקת הבית מגיעה לאשת הנשיא בדימוס
 לא לבנו.
 לכן זה פשוט מעשה רמייה וגנבה!!
 הסכומים והתקציבים הנ"ל אינם קבועים בחוק.
 אלה נקבעים ע"י ועדה בכנסת ספציפית לכל אדם בנפרד"

4.3. חמישה פרסומים נוספים

הנתבע הוסיף ופרסם אמירות נוספות, במסגרת תגובות שונות וכך למשל:

4.3.1. פרסום נוסף ראשון – בתגובה למגיב אשר קרא לשינוי החוק הרלוונטי, ענה הנתבע:
 "בלי קשר לחוק. הבן שלה מקבל את הכספים הנ"ל בניגוד לחוק"

4.3.2. פרסום נוסף שני – בתגובה למגיב אשר קרא להגיש תלונה במשטרת ישראל, ענה הנתבע:
 "הם עסוקים כרגע בספירה של חמגשיות ובקבוקים למחזור"

4.3.3. פרסום נוסף שלישי – בתגובה למגיב אשר פרסם את התגובה הבאה "שותף במשרד העו"ד
 הכי גדול ויקר בארץ" ולכן "הוא לא צריך את הגרושים של אמא שלו", פרסם הנתבע:

"איכסססס"

4.3.4. פרסום נוסף רביעי - בתגובה למגיבה שפרסמה "בואו נסכם: כשמזמיני חמגשיות, העלים
 הורודים, יועמדו לדין, נצרף אותנו", השיב הנתבע:
 "אנחנו לא עושים עסקאות עם יודנרטים חזירים גרמנים. למדנו את הלקח"

4.3.5. פרסום נוסף חמישי – בתגובה למגיבה אחרת אשר הביעה חוסר אמון בנכונות הסכומים
 שפורסמו על ידי הנתבע, השיב הנתבע:

"את באמת מאמינה שאני אפרסם את הסכומים הללו
 בלי להיות בטוח במאה אחוז...!!!
 אני לא עד כדי כך לא נורמלי"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37344-12-19 הרצוג נ' מגן ואח'

5. תמצית טענות הצדדים

5.1 תמצית טענות התובע

5.1.1. כתב התביעה מייחס לנתבע פרסומים משמיצים המהווים הוצאת לשון הרע כנגד התובע. התובע מתייחס לכך שביום 28/6/2018 פרסם הנתבע פוסט בקבוצת הפייסבוק "עושים סדר במדינה" וביום 7.6.2019, כשנה לאחר מכן, פרסם פוסט נוסף בעמוד הפייסבוק שלו. הפרסום זכו להיקף נרחב מאוד של שיתופים, תגובות והתייחסות ב"סימונים" (כגון like וכיו"ב).

5.1.2. התובע מפנה לכך שמהפרסומים עולה כי הוא עבריין הנוטל ונהנה, שלא כדיון, מכספי משלם המיסים הישראלי תוך מעשי גנבה ורמאות; התובע מוצג כמי שמצוות כיבוד אם זרה לו וכאילו סילק את אמו מביתה לבית אבות בכדי לזכות בסכומי כסף להם היא זכאית כאלמנת נשיא המדינה.

5.1.3. התובע הוסיף כי צירוף תמונת אמו יחד עמו למלל המשמיץ נועד על מנת להציג אותו באור שלילי ומגוחך. בדיון הסביר כי הניגוד בין המלל החרף לתמונה המעידה על קרבה וחום, מדגישים את הלעג כלפי התובע ואת "צביעותו" ביחס לאמו.

5.1.4. עוד נטען כי הדברים שפורסמו אינם אמת, נעשו שלא בתום לב, תוך חריגה מתחום הסביר וללא נקיטת אמצעים סבירים לבדוק אמיתות תוכנם. לעניין מקום מגוריה של האם, הודגש כי זו אינה מתגוררת בבית אבות אלא בביתה בהרצליה. לעניין מגורי התובע הודגש כי אינו מתגורר בבית אמו אלא בביתו שבצהלה שהועבר על שמו כבר בראשית שנות ה-90.

5.1.5. התובע מציין שנגרמו לו נזקים משמעותיים אשר אינם ניתנים להערכה בכסף. התובע נאלץ לתת הסברים לגורמים שונים, בישראל ובחו"ל ונגרמה לו בושת פנים גדולה עקב הפרסומים. כמו כן, פרסומים אלו הסבו לתובע נזקים, אשר טרם באו לידי ביטוי, לרבות נזקים פוליטיים.

5.2 תמצית טענות הנתבע

5.2.1. הנתבע הכחיש בכתב ההגנה כי הפרסום הראשון פורסם על ידו בקבוצת "עושים סדר במדינה" אך לגופו של ענין הודה בביצוע הפרסום וזאת לדבריו במסגרת רשת חברתית ובדף פייסבוק ישן/חלופי שלו בתחילת 2018.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-19 הרצוג נ' מגן ואח'

5.2.2. התובע התייחס לכך שבמסגרת הפרסום הוא תויג בשמו וכן התייחס לכך שהפרסום מתייג ומפנה לאדם נוסף, בשם שטרומ, המרמז כי המשך שלוש השורות האחרונות לפרסום אינן פרי עטו של הנתבע.

5.2.3. ביחס לפרסום שנעשה שנה מאוחר לפרסום הראשון הודה הנתבע בפרסומו ועם זאת, לא התייחס כלל לתגובות שכתב ב"שרשור" התגובות לפוסט.

5.2.4. הנתבע הדגיש בכתב ההגנה כי כל הכתוב בפרסום הוא אמת לאמיתה וכי הדברים פורסמו בעיתון הארץ, בעיתון גלובס, על ידי אנשי התקשורת שונים ברשת החברתית ואף בכמה אמצעי תקשורת. זאת מלבד העובדה שהתובע "שם את אמו בבית אבות יוקרתי".

5.2.1. לכך יש להוסיף שהנתבע הוסיף והדגיש כי הפוסט אינו מתמקד בתובע אלא באמו.

הערת מעבר - אין בכך כדי להביא מלוא טענות הצדדים, אך די בכך כדי להציב המסד להמשך פסק הדין.

6. המסגרת הנורמטיבית

6.1. הגדרת ההכפשה והפגיעה הנזכרת בחוק היא רחבה ומתייחסת לארבע קטגוריות של "שם טוב וכבוד". לעניין זה קובע סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע כך:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

ניתן להגדיר אפוא את ההגנה בחלופות השונות שבחוק כהגנה על:

- (א) הכבוד הבסיסי - המכונה גם "הכבוד האנושי" או בלעז dignity;
- (ב) הכבוד הנוגע לאופיו, תכונותיו ומאפייניו של אדם - המכונה גם הכבוד המוסרי;
- (ג) הכבוד המערכתי-מקצועי - המכונה גם הכבוד החברתי;
- (ד) כבוד מולד – כבוד אינהרנטי - המתייחס למגדר, גזע, מוצא, דת ומאפיינים שונים שאדם נולד ו/או חי עימם כל חייו לרוב מבלי שתהיה לו השפעה אמיתית עליהם. להרחבה ר' למשל חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר, בועז שנור, לשון הרע הדין המצוי והרצוי, פרק י' – ע"מ 79 ואילך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-12 הרצוג נ' מגן ואח'

6.2. על מנת שתקום עוולת לשון יש צורך בשניים – ראשית ברכיב עובדתי, שהוא אמירה או אמירות, בכל דרך שהיא שמהותן היא פגיעה, השפלה, ביזוי והוצאת לשון הרע; שנית ברכיב הפרסום - בפרסום אותן אמירות באופן שנקבע בחוק ובפסיקה כפרסום המביא לקיומה של העוולה. ההכרעה בשאלות איסור לשון הרע מתחלקת לארבעה שלבים עוקבים זה את זה:

- **בשלב הראשון** יש לבחון האם האמירה אכן מהווה הכפשה ו"לשון הרע" כמשמעה בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע;
- **בשלב השני** – יש לבחון האם התקיים רכיב ה"פרסום", קרי האם האמירה העומדת בבסיס התביעה אכן פורסמה כמשמעות המונח בחוק;
- **בשלב השלישי** – יש לבחון האם קיימות הגנות כלשהן לצד המעוול;
- **בשלב הרביעי** – ייקבע הסעד המתאים בנסיבות.

לעניין זה ר' למשל ע"א 6903/12 Canwest Global Communications Corp נ' אלי עזר (22/7/2015) וכמובן ע"א 89/04, ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4/8/2008).

חלק שלישי – הכרעה בשאלה האם הפרסומים מהווים עוולה וכן התייחסות לכך שהתובע הוא איש ציבור

7. הפרסומים הם אכן פרסומים מכפישים ופוגעניים

7.1. אין חולק על כך שאמו של התובע, כאלמנת נשיא המדינה זכאית לתנאים כספיים שונים. הנתבע הקפיד להתייחס לשורה של תנאים כספיים שלטעמו הם נכונים וכבר מיד יודגש שלגופו של ענין פסק הדין לא יתייחס לחלקם של הפרסומים העוסקים בסכומים אותם מקבלת אמו של התובע. פסק הדין וכן המחלוקת נסובה ביחס לאמירות בהן מואשם התובע כמי שהעביר את אמו מביתה והשתלט עליו ואמירות כגון (ההדגשות לא במקור) –

"הערה לקשיי הבנה:

אדון בוז'י הרצוג שם את אמו בבית אבות.

והוא גר עם משפחתו בוילה שלה בצהלה

לפי החוק תחזוקת הבית מגיעה לאשת הנשיא בדימוס לא לבנו.

לכן זה פשוט מעשה רמייה וגנבה!!"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-12 הרצוג נ' מגן ואח'

ואם האמירה לפיה התובע עושה מעשה רמיה וגניבה אינו ברורה דיו, הוסיף הנתבע וקרא להעמיד את התובע לדין וכלשונו:

**"למה בוזי לא עומד לדין?
אם יש סמולנצ'יק אחד הגון, הכי צד אתה לא מתקומם?"**

התובע לא היסס להביע ואף לעודד תחושת גועל, וזאת כאשר התייחס לתובע באמירה "איכסססס" ואף הוסיף והתייחס באמירה חמורה, מתריסה ומתירת דם – "אנחנו לא עושים עסקאות עם יודנרטים חזירים גרמנים. למדנו את הלקח".

7.2. אין מדובר באמירות שנאמרו תוך כדי וכוח, בעידנא דריתחא או מבלי משים. האמירות הועלו על הכתב בהקשר שחזר על עצמו שנה אחר שנה ועולה מתוכנם ומדרך ביטויים שנועדו לפגוע בתובע. האמירות מציירות את התובע כרמאי וגנב ובכך מכפישות, עולבות ומהוות לשון הרע.

האמירות אכן מכפישות. האמירות מציגות את התובע כמי שפגע בערכי המשפחה, נישל את אמו, סילק אותה מביתה והשתלט עליו ובכך מבקשות להביא להכפשת התובע, לפגיעה באמות המוסר שלו. האמירות אף מכוונות, במלוא הכבוד לתחושת גועל אותה ביטא הנתבע בפרסום אחר שלו וכלשונו – "איכסססס". ולכל אלה יש להוסיף את המילים "יודנרטים חזירים גרמניים", מילים שהן בגדר מילות קוד המעוררות מיד את הקשר בין נשוא הכינוי לבין תקופות אפלות בהיסטוריה ועגומות לעם היהודי.

7.3. פרסומי הנתבע הם הכפשות ישירות וברורות של התובע. למעלה מהנדרש ייאמר שאפילו היו הפרסומים בגדר רמיזה והליכה בין השיטין – עדיין היה מקום להתייחס אליהם כאל הכפשות אסורות. כאן אפנה אל סעיף 3 לחוק איסור לשון הרע הקובע כי (ההדגשות לא במקור): **"אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה"**. מכאן למדים שההתייחסות לנפגע יכולה להיות גם כאשר אינה בוטה וישירה כבענייננו אלא גם כאשר היא משתמעת מהנסיבות. ר' לעניין זה ע"א 8345/08 בן נתן נ' בכרי (מיום 27/7/2011, השי' מ' נאור, י' דנציגר ויי עמית) שם נקבע כי "ההתייחסות לנפגע אינה חייבת להילמד במישרין מן הפרסום, אלא היא יכולה להשתמע ממנו או מנסיבות חיצוניות או משילוב של הדברים" להרחבה ר' גם ע"א 3322/16, איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ' לשכת סוכני ביטוח בישראל (מיום 30/4/2017, השי' י' עמית, מ' מזוז וע' ברוך – שם בפסקה 32).

7.4. זאת ועוד, פרסום האמירות שנה אחר שנה אך מחזק את הקביעה שיש בהן כדי לפגוע בתובע ולהוות עוולת לשון הרע. הפרסומים החוזרים מלמדים על כוונת מכוון ובעיקר מדגישות את חוסר הסבירות שבהתנהלות הנתבע, לעניין זה אפנה אל רע"א 10520/03 בן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-19 הרצוג נ' מגן ואח'

גביר נ' דנקנר (מיום 12/11/2006, הש' א' ריבלין, א' פרוקצ'יה וע' ארבל) שם נקבע כך (ההדגשות לא במקור): "... להתנהגות המפרסם טרם הפרסום, בשעת הפרסום, ולאחריו משמעות בעלת משקל בהקשר לסבירות הפרסום. טיב הפרסום ותוכנו גם הם משליכים על סבירות הפרסום. פרסום שנועד כל כולו לפגוע, להעליב ולבזות עשוי להיחשב חורג מן הסביר, וחזרה על התבטאויות פוגעניות בהזדמנויות נוספות עשויה לשלול תום לב."

7.5. לסיכום - מכל האמור לעיל עולה תמונה ברורה. הנתבע כתב והעלה לרשת החברתית אמירות מכפישות, עולבות, הפוגעות בכבודו של התובע. אמירות המציגות אותו כמי שפוגע במשפחתו, מנשל את אמו וכמי שעושה מעשי "רמיה וגניבה". האמירות שנעשו בכתב חזרו על עצמן, באופן כזה או אחר, שנה אחר שנה.

8. על התובע כאיש ציבור - אין בעובדה שהתובע איש ציבור כדי לאיין ולבטל האמירות

8.1. אין חולק על כך שהתובע הוא איש ציבור. יתירה מכך, דווקא היותו איש ציבור הביאה את הנתבע לאמירות המכפישות כלפיו וכלפי אמו. הלכה פסוקה היא כי הדיון בתביעות לשון הרע בכל הקשור לאנשי ציבור שונה מדיון בתביעות בהן התובע אינו נושא תפקיד ציבורי או אינו מוגדר כדמות ציבורית. ככלל ניתן לומר שדמם של אנשי ציבור אינו מותר לפגיעה והכפשה ואולם עורם, לצורך המשל, "עבה יותר" כבר בשל כניסתם לזירה הציבורית.

כאשר אנשי ציבור פועלים לקידום וחיזוק אג'נדות ואידאולוגיות שונות הם חשופים לשיח שברגיל יכול להיחשב כ"לשון הרע" ואולם אינו כזה בהקשר של מאבק חברתי ופוליטי. באיזון העדין שבין הרצון לשמור על השיח הציבורי לבין החובה לשמור על כבודו ושמו הטוב של אדם משולב גם הצורך להימנע מקביעות שתהיה בהן השפעה מצננת שתמנע הבעת עמדה על אידאולוגיה כזו או אחרת. לעניין זה אפנה לדברי כב' הש' ד' ברק ארז ברע"א 1239/19, יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (מיום 7/1/2020, כב' הש' י ברק ארז, מ' מזוז וי' וילנר), שם נקבע כך: "כל הכרעה הנוגעת לאופן תחולתו של החוק על התבטאויות שונות ברשתות החברתיות כרוכה מטבעה במאמץ פרשני, שנועד לגשר על "פער הדורות". זאת בניסיון לשמור על נקודת האיזון הנכונה בין מימוש תכליתו של חוק איסור לשון הרע לבין האינטרסים הציבוריים כבדי המשקל הניצבים מנגד, ובראשם כמובן חופש הביטוי – שהוא כידוע "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה... בהתאם, יש לנקוט משנה זהירות ולהימנע מפרשנות שתייצר אפקט מצנן המרתיע מפני התבטאות לגיטימית וחופשית ברשת האינטרנט".

8.2. אדם המשליך עצמו לחזיתה של מחלוקת ציבורית מזמין בכך תשומת לב וגם ביקורת ציבורית על פועלו. לעניין זה ניתן להפנות אל בש"פ 6988/19, פלוגי נ' הוצאת עיתון הארץ (מיום 26/11/2019, כב' הש' ד' ברק-ארז, ד' מינץ, ע' גרוסקופף) וכן לקביעות בית המשפט כבר ברע"א 3614/97, אבי יצחק, עו"ד נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד נג(1)

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-19 הרצוג נ' מגן ואח'

(1998). אך כאן יש להדגיש, גם לאדם שהוא אישיות ציבורית יש אמא ויש משפחה. העובדה שאדם הוא בנו של נשיא המדינה לשעבר ושהוא עצמו יו"ר הסוכנות היהודית אינה בבחינת כניסה למחלוקת ציבורית המתירה מוסרות הלשון כנגדו. כך בכלל וכך כאשר הנתבע טרח לעוות את המציאות, לבדות עובדות שקריות ולהשתלח בתובע כפי שהובא לעיל.

8.3. לפני סיום הדיון בהגדרת התובע כאיש ציבור חשוב ואדגיש שהעובדה שאדם הוא איש ציבור עומדת לנגד עיני המכריע בשאלות חוק איסור לשון הרע. יש להקפיד להימנע מקביעות שיהיו כאמור בגדר אפקט מצנן הפוגע בשיח הציבורי, ולצד זאת יש להקפיד להימנע מעידוד ומתן רוח משפטית גבית להתנהלות שמקורה ותכליתה הוא פגיעה, ללא קשר להתמודדות עם רעיון חברתי או פוליטי של אותו איש ציבור.

הנתבע התייחס לתובע עצמו וכן לאמו ולכך שאביו הוא נשיא המדינה לשעבר. התובע אף הדגיש שהוא נכדו של הרב הראשי הראשון של מדינת ישראל וכן התייחס להיותו איש ציבור ולקריירה הצבאית והדיפלומטית של אביו - כאלוף בצה"ל וכשגריר באו"ם. התובע גם התייחס לכך שאמו היא מייסדת ונשיאה של המועצה לישראל יפה, יוזמת חידון התני"ך ויושבת ראש של ארגונים חשובים.

הגדרתו של אדם כאיש ציבור אינה משום תניית פטור לכל עוולה נזיקית שתיעשה כנגדו. זכויותיו של אדם, של אמו ושל משפחתו לא מתאינות ונעלמות בשל פעילות ציבורית בה הם נקטו בעבר. אותה פעילות ציבורית אינה בגדר גיבנת ובוודאי אינה כליא ברק להכפשות והשתלחויות וכן אינה הופכת את התובע ומשפחתו ל"יוזנרטים חזירים גרמנים", כלשון הנתבע, או כל כינוי אחר שהוטח בו.

8.4. לאור האמור לעיל ותוך שנתתי דעתי, כאמור, להיות התובע איש ציבור – הרי אין להימנע מקביעה לפיה הפרסומים הם בגדר הכפשות והוצאת לשון הרע.

9. על קיומו של רכיב הפרסום באמירות

9.1. אין ספק שהאמירות המכפישות אכן פורסמו. די בשיתופים ובתגובות שגררו אמירות אלה כדי ללמד על עצם פרסומם. אין ספק, כי הפרסום השני הגיע לכלל המגיבים והמשתפים ולכך שגולשי מרשתת רבים היו חשופים לפרסומים האמורים. להרחבה ביחס לפרסום במרשתת ר' החל מרע"א 4447/07, מור נ' ברק אי.טי.סי החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ, (מיום 25.3.2010) שם נקבע כי "האינטרנט הוא כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה" ולהרחבה ר' גם רע"א 1239/19, יואל שאול נ' חברת נידל תקשורת בע"מ (מיום 7/1/2020, הנזכר לעיל).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-19 הרצוג נ' מגן ואח'

9.2. זאת ועוד - העובדה שהאמירות נעשו בכתב מקימה חזקה לעצם פרסומם. לעניין זה ר' סעיף 2(ב) לחוק איסור לשון הרע הקובע כך:

"(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות -

...

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע"

כלומר - על מנת לקיים את דרישת רכיב ה"פרסום" די בכך שאמירה מסוימת נעשתה בכתב, באופן שיכולה הייתה להגיע לאדם נוסף זולת התובע. ובמילים פשוטות - הכתב כשלעצמו מקים חזקת פרסום של האמירות נשוא כתב התביעה. להרחבה לעניין העלאת הפרסומים על הכתב ר' גם סעיף 10.2 להלן.

10. להשלמת התמונה ייאמר שלנתבע אין כל הגנה מכח הדין

10.1. הנתבע אינו נהנה מכל הגנה מכח הדין. הנתבע לא הוכיח שפרסומיו היו אמת, ההיפך הוא הנכון. זאת ועוד - הנתבע אף לא הוכיח כל תום לב בפרסומיו. התנהלות הנתבע וגרירת התובע וכן אמו לפרסומים המכפישים נעשו כאמור בכוונת מכוון, במטרה לפגוע ותוך השוואת המעשים למעשי רמיה וגניבה והשוואת התובע ל"יודנרטים חזירים גרמניים".

10.2. על כך שהפרסומים נעשו בכתב ועל חזקת הפרסום הורחב בסעיף 9.2 לעיל. אך מעבר לחזקה הפרסום שנדונה לעיל, הפרסום בכתב גולם בתוכו רכיב נוסף של שיקול דעת ומחשבה אשר השקיע המפרסם בטרם שחרר את אמירותיו. אפילו היה מדובר באמירות בעל פה הרי אין להקל בהן ראש, אך בענייננו אין מדובר באמירות אשר שוחררו לאוויר העולם בהבל פיו של הנתבע, אמירות שכבר לא ניתן להשיבן. בענייננו - הקלדת הפרסומים מהווה שלב מחשבה והשהיה בה יכול היה וצריך היה הנתבע לשוות לנגד עיניו את הפגיעה בתובע. ההשהיה המובנית בכתובת והקלדת מסרים מחייבת התייחסות למסרים אלה לא כאל פליטת פה רגעית אלא כמעשה מתוכנן ומכוון.

10.3. לכך יש להוסיף שגם העובדה שהאמירות והפרסומים חזרו שנה אחר שנה מלמדת על כוונת הנתבע ועל מסע הכפשות מתוכנן היטב שאין להתעלם ממנו.

חלק רביעי - קביעת הפיצוי, התייחסות לדרישת ההתנצלות וסוף

דבר

11. קביעת פיצוי

11.1. בעת קביעת הפיצוי הראוי התייחסתי לעובדה שהתובע הוא אכן איש ציבור שנקלע למתקפת הפרסומים אשר חזרה שנה אחר שנה תוך עירוב משפחתו והטחת האשמות בו, במוסר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344-הרצוג נ' מגן ואח'

התנהלותו אל מול אמו ובכל אשר הורחב לעיל; עוד התייחסתי להשפלה שחווה התובע, טיב הפרסומים, בהיקף התפוצה הנרחב ביותר של הפרסומים ובמידת הפגיעה שיש בה.

11.2. בנסיבות העניין אין מקום לקבוע מעין תעריף פיצוי לכל אחד מהפרסומים. הלכה פסוקה היא שאין מקום לתחשיב אריתמטי ביחס ל"שווי" של כל פרסום, ור' לעניין זה ת"א (מחוזי תל אביב) 14-11-14264, כנפו נ' גינזבורסקי, (מיום 4/1/2018, השי' אביגיל כהן) – וכן ערעור על פסק הדין שנדחה - ע"א 1286/18 גינזבורסקי נ' כנפו (מיום 5/7/2019).

11.3. לאחר ששקלתי כל האמור לעיל אני מחייב את הנתבע בתשלום הסך של 40,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק דין הדין ועד למועד התשלום בפועל.

12. באשר לדרישת התובע לפיה הנתבע יתנצל על פרסומיו

12.1. הדיון בשאלה המשפטית האם יש מקום שבית המשפט יחייב מעוול בלשון הרע לפרסם התנצלות הוא דיון רווח בפסיקה העוסקת בדיני לשון הרע. ההלכה הרווחת היא שאין מקום לחייב נתבע בפרסום התנצלות וזאת בהתאם לקביעת בית המשפט בת"א (מחוזי תל אביב) 10-03-32235, ארגון המורים בתי הספר העל יסודיים, בסמינרים ובמכללות נ' עיתון "ישראל היום", (מיום 6/2/2011, השופטת י' שבח). מנגד הובעה בספרות הדעה לפיה סעד המורה על פרסום התנצלות "הוא הסעד שיביא להפחתת הפגיעה בכבוד ככל שאפשר", ור' חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר, בועז שנור, דיני לשון הרע - הדין המצוי והדין הרצוי (מהדורה שנייה מורחבת, המכון הישראלי לדמוקרטיה, נבו, 2019, שם בע"מ 419). להרחבה ר' גם אלעד פלד, צווי עשה בדיני לשון הרע, (2012) בע"מ 195 – 199. עוד ר' ע"א 19-10-3386, שרת התרבות והספורט ח"כ מירי רגב נ' ערוץ 10 החדש בע"מ ואח' (מיום 2/8/2020, השי' רם וינוגרד, מרים אילני ושושנה ליבוביץ) שם בפסקאות 57-58 לפסק הדין של השי' רם וינוגרד מובאת סקירה של הפסיקה והספרות הרלוונטית לסוגיה.

12.2. לגופו של ענין הרי בנסיבות העניין הנכון הוא לקבוע בפסק דין זה החלטות אשר יסיימו את ההתדיינות והקשר המשפטי בין הצדדים, למעט החיוב בתשלום פיצוי. אין מקום להוסיף ולקשר בין הצדדים בדרך של חיוב הנתבע בפרסום כזה או אחר, ובקביעת מנגנוני פרסום ומעקב אשר עלולים רק ללבות מחדש מחלוקת אשר יש מקום לקוות שמסתיימת עם מתן פסק הדין.

12.3. אשר על כן ולאור האמור לעיל איני מחייב את הנתבע בפרסום התנצלות. די באמור בפסק הדין על מנת להבהיר וליתן סעד לשמו הטוב של התובע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-12-37344 הרצוג נ' מגן ואח'

13. סוף דבר

כאמור בסעיף 11.3 לעיל - אני מחייב את הנתבע בתשלום הסך של 40,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

עוד אני מחייב את הנתבע בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך כולל של 15,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

ניתן היום, י"ז אדר תשפ"א, 01 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

אביים ברקאי, שופט

